

Familiearchieven
De Merode Westerloo
VDB 749

IMG_7974, IMG_7975, IMG_7978, IMG_7979, IMG_7981

Opm; Dit is m.i. een copie van de originele akte die op de foto's IMG_7988, IMG_7989, IMG_7990, IMG_7991, IMG_7992, IMG_7993, IMG_7994, IMG_7995, IMG_7996, IMG_7997, IMG_7998, IMG_7999, IMG_8000, IMG_8001, IMG_8004, IMG_8006 is afgebeeld.

Conditien vanden molens gelegen binnen der heirlicheyt van Herlaer

AP

Doer mijn ed heeren van Merode

Onder de navolgende conditien, hebben wij Jan vrij baenrehere van Merode Pietersem, Duffele enz. verpacht Peeteren van Middegael Castelleyen en Schoutet onser heerlickheyt van Herlaer, alle onse watermolens gelegen binnen onser voerss herlichet van Herlaer mitten wintmolen van den Dungen met alle hunnen rechten ende toebehoirten, ene termijn van twelff jaeren, continuel sonder opseggen geduerende, ingaende de pachtige van de voerss wintmolen op St. Jans Baptisen dach van 1571, ende van watermolens den iersten july int selve jaere, want de selve tot onse behoefte gemalen sijn totten voerss iersten July, ende alsoo wederom by eynde vanden voerss twelff jaeren te laten. tjaerlycx de voerss pachtige geduerende by den voerss castelleyen ons te geven ende voer den voerss molens te betalen den iersten july ano 1572 voer iersten jaere de somme van 850 carolus gulden, t stueck tot twintich st. brab gerekent en soo voorts van jare tot jaere ten ende toe van voerss XII jaeren, onder conditie dat de pachter jaerlycx geduerende syn pachtige gehouden sal syn in reparatie te houden alle de molenhuysse van dack houtwerck, namentlyck asse, campraderen, rutzelen, steenen cammen, waterraderen, schuyffelen, spillen, molenyseren, spooren, billen, yseren hantboomen, molsterpannen, lu'epen zeelen groot en cleyne molensteenen, wel verstaen dat alle de genomineerde wercken by eenen molenmeester des kennisse hebbende, sullen worden gevisiteert, ende ander inventaris ontfangen, ende soo verre men de voergen. wercken ten eynde van voerss twelff jaeren bevindt beter ofte aeger te wesen, dat wij ende voerss pachter af alsdan in sulcken gevalle zulcx deen den ander sullen refunderen ende goetdoen. Alle de grontwercken van voerss molens sullen staen tot onse laste t'onderhouden, ende oft gevele dat eenige van de voerss molens by hervaert of oirloge wordden gedestruueert oft verbrant, oft dat die dijcken bij infortunie van groote water inliepen oft by eenige vijand doer gesteken wordden, al dat selve sal staen tot onsen laste op te maecken, en den pachteren aen sijn pachtige naer rate cortten, den tijt dat de molens alsoo stille gestaen sullen hebben, gelyckins in andre gelycke plaetsen omtrent binnen de meyereye van Bosche, doet ande ten tijde wij aen eenige van voerss molens sullen doen timmeren, sal de pachter naer dry still dagen ons cortten naer rate aen syn pachtige, gelyckens des oeck gewoon(yck) is te doene

Ende aengaende der reparatien vanden wintmolen ten Dungen, zal de pachter hem moeten regulen volgende der ouder cedullen, te weeten aenden voerss wintmolen t' onderhouden alle molenscheyden, alle cammen, en negen stav'en, vier lassen, en die trappen van allen yserwerck dat men daer toe behoeven sal, item alsnog alle repen buyten en binnen sonder den steenreep, met noch alle de seylen, ende heure toebehoirten, t zijne costen, item voirts aengaende den oliemolen binnen onse voerss hierlickeyt van Herlaer gelegen, denselven sal de voerss pachter, te weeten alle tgene dat daer toe ende inne gehoirt tot onsen behoefte te dierfen vercoopen, ende de penne daer aff coemende, ons toevellen en sal voertss inde plaetse vande voerss oliemolen, doen steken eenen nieuwen volmolen de welcke hy op sijne cost van alle reparatie er toebehoirende, en die daer toe noedich sullen sijn binnen de tijde deser pachtige te moeten geschieden, onderhouden sal Ende ten eynde der xii jare deser pachtigen, sullen wij gerichtel, oft andersins by luyden hem des verstaen, den voerss volmolen laten visiteren, ende soo men den selven alsdan in gereke en gerepareert vinden sal (allet geschat wesende) daer aff sullen wij den voers pachter aen syne pacht naer advenant cortinge doen. Ende des toitcond zijn huer aff gemaect twee gelycke schriffden die wij en de voerss pachter respectie met onden namen geteekent hebben, den xxiii^{en} dach juny ano 1571

onder staet geteekent J. vry bannerheere the Merode

IMG_7982, IMG_7983, IMG_7984, IMG_7985 en IMG_7986

Copie vande verpacht Cedulle van alle mijns heeren watermoelens tot Herlaer en wintmoelen op de Dungen

Op huyden den achtendetwintichsten dach der maent van Junie inne den jaere xv^e ien endetseventich, soe is voer mij notaris oipenbaer inne presentie der getuyghen hier onder gest personelicken gecompareert ende verschenen Johan van Grevenbroeck, rentmeester des Eedelen en welge boeren heere, heere Johan van Merode, vrij baenreheere van Merode, Peterschem, enz. ende heeft by meesteren Jacoppen Henricxsoen moelenmaecker doen visiteren des voers Heere van Merode watermolens geleghen binnen der heerlicheyt van Herlaer, ende bevonden en voerschreven watermoelens in storme en gereecken van tghene men daer toe is behoerende gelyck hier nae gespecificeert staat. Inden Iersten, in dierste coerenmoelen bevonden den ligger dick zijnde vijff duijmen min een stige (?) breed. den loeper vanden zelven steen zess duijmen, den tweden ligger dick als de voers ligger, ende een loeper vanden zelven tweeden steen twelff duijmen, een alde asse lopende opten lesten ock met een oudt ynaet (?) gebonden camprat gehelichen versleten. Een waterasse met twee nocken met een camprat half versleten, en het watterat heel versleten. Den dridden steen inde runmoelen den ligger dick achtalven duijm, en een loeper dick drie duijmen, een tamelicke goede asse loept opten derdden ock met een goet camprat, een vierden steen inden runmoelen den ligger dick thiendalven duijm, ende den loeper oeck dick thiendalven duijm, asch, camprat al nijenwe alnoch bevonden t samen vijfthien billen, t twee ijseren hantboomen, ende vierten voerts alle andere ijsewerck totten moelens behoerende en tamelicke goed reparatien midtgaders oeck een huijsinghe in goeder reparatien van daecke. Item ener volmoelen bevonden een nijenwe come, een goet watterat en een goet camprat en het tuijmelass nijet zeer goet, en ... heijen nijet doegen. Alle welcke parcelen aldus bij mij notaris nagenoempt binnen der heerlicheijt van Herlaer ter plaetsschen bevonden zijn. ende dit is aldus geschiet ten daighen, maent en jaire voers, inne presentien van Joosten Claessoen en Andriesse Andriess Cuijpers als getuyghen hier toe versocht

Dwelck ick Willem van Emmerick Janssoen
Innewoner bourger der stadt van Shertogenbossche
ende oipenbaer geadmitteert notaris, onder mijn
gewoentlich hanteecken zij attesteerde midts desen

IMG_7988, IMG_7989, IMG_7990, IMG_7991, IMG_7992, IMG_7993, IMG_7994, IMG_7995,
IMG_7996, IMG_7997, IMG_7998, IMG_7999, IMG_8000, IMG_8001, IMG_8004, IMG_8006

Opm; dit is m.i. de originele akte omdat deze door zowel J van Merode als Peeter van Middegael is ondertekend.

Inventaris van alle 'tgene dat inde molens van mijn Ed heere binnen de heirl. van Herlaer is bevonden geweest is.

Onder de navolgende conditien hebben wij Jan, vrij baenreheere van Merode, Peetershem Perweijs, Duffele, enz verpacht Peeteren van Middegael, Castelleyn ende Schoutet onzer heerlicheyt van Herlaer, alle onse watermolens gelegen binnen onser voerss heerlicheyt van Herlaer, metten wintmolen van de Dungen, met allen hunnen rechten en toebehoirten, eenen termijn van twelf jaeren, continuel sonder opseggen geduerende, ingaende de pachtinge van de voerss wintmolen op St. Jans Baptisen dach anno XV^c eenentzeventich ende vanden watermolens den iersten July int selve jaer, want de selve tot onsen behoefte gemalen sijn totten voerss iersten July, ende alsoe wederom by eynde van voerss tweelf jaeren te laten, jaerlycx der voerss pachtinge grduerende by den voerss castelleyn ons te gheven ende voer den voerss molens te betalen den iersten July ano XV^c twee ende tzeventich voer de ierste jaer de some van acht hondert ende vyftich Carolus glds, t stueck tot twintich stuvers brab gerekent en zoe voirts van jaere tot jaere ten eynde toe van voerss tweelf jaeren, onder conditie dat de pachter jaerlycx gedueren zyn pachtinge gehouden zal syn in reparatie te houden alle de molenhuysen van dack houtwerck bovens waters, met alle gaende wercken, namel. assen, campraderen, rutzelen, stenen camen, waterraderen, schuyffelen, spillen, molenyseren, spooren, billen, yseren hantboomen, molsterpannen, luepen zeelen grof ende cleyne molensteen, wel verstaende dat alle de genomineerde wercken by een molenmeester des kennisse hebbende, sullen worden gevisiteert ende ander inventaris ontfangen, ende zoo verre men de voergen. wercken ten eynde van voerss tweelf jaeren bevindt beter of arger te wesen, dat wij ende de voerss pachter alsdan in sulcken gevalle zulcx deen den anderen zullen refunderen ende goetdoen. Alle de grontwercken vanden voerss molens zullen staen tot onsen laste t'onderhouden, en oft gevele dat eenige vanden voerss molens by hervuert of oirloge wordden gedestruert oft verbrant, oft dat die dijcken bij infortunie van grooten watere inliepen oft by eenige vijanden doergesteken wordden, al dat zelve sal staen tot onsen laste op te maecken, ende den pachter aen sijn pachtinge naer rate cortten, den tijt dat de molens alsoe stille gestaen zullen hebben, gelyck men in andre gelycke plaetzen omtrent binnen der meyereye vanden Bosch, doet ende ten tijde wij aen eenige vanden voerss molens zullen doen tymeren, sal de pachter nae drye sildagen ons cortten naer rate aen zyn pachtinge, gelyck men des oick gewoonl is te doene.

Ende aengaende der reparatien vanden wintmolen ten Dungen, sal de pachter hem moeten reguleren volgende der auder cedullen, te weten aenden voerss wintmolen t' onderhouden alle molenscheyden, alle camen, en negen stav'en, vier lassen, ende die trappen van allen yserwerck dat men daer toe behoeven zal, item alnog alle reepen buyten en binnen sonder den steenreep, met noch alle de zeylen, ende heure toebehoirten, t zijnen coste, item voirts aengaende den oliemolen binnen onse voerss hierlickeyt van Herlaer gelegen, den zelve sal de voerss pachter, te weten alle 'tgene dat daertoe ende inne behoort tot onsen behoefte ten duersten vercoopen, ende de penn daeraff comende, ons toestellen ende sal voirts inde plaetse vanden voerss oliemolen, doen stellen eenen nyewen volmolen den welcke hy op zijne cost van alle reparatie daertoe behoirende, ende die daertoe noodich zullen sijn binnen den tijde deser pachtinge te moeten geschieden, onderhouden zal Ende ten eynde der tweelf jaren deser pachtingen, zullen wij gerichtel, oft anderssins by luyden hem des verstaende, den voerss volmolen laten visiteren, ende zoe men den selven alsdan in gereke ende gerepareert vinden zal (allet geschat wesende) daer aff sullen wij den voers pachter aen zyne pacht naerr advenant cortinge doen. Ende des toirconden sijn huer aff gemaect twee gelycke schriften die wij ende de voerss pachter respectie met onden namen geteekent hebben, den dryetwintichsten dach juny inne ano XV^c eenentzeventich

J. vry banner heer te Merode
Peter van Middegael